

Hænder overfor Driftsudgifterne, tage Teatret ud af Finansloven, er fulgt denne nye Illusion om det, der økonomisk vilde vindes ved at have to Teatre, et Skuespilhus og et Operahus. Da Teaterloven for 3 Aar siden var til Behandling i det andet Ting, udtalte et Flertal af Udvalget med den højtærede nuværende Konseilspræsident som Ordfører: „Det kan være Tvivl underkastet, hvorvidt Staten har Forpligtelse til for sin Regning at drive et Teater, men at kræve to Statsteatre, er et for stort Krav at stille til Statskassen, og Flertallet kan umulig tro, at der fra Lovgivningsmagts Side maatte være Vilighed til at ofre mindst 2 Millioner til Opførelse af en Talescene for det reciterende Skuespil, foruden de store Udgifter, der aarlig vilde være forbundne med at drive to Statsteatre“. Saa nævnes en Del af disse Udgifter, og saa fortsættes der: „rent bortset fra Vedligeholdelsesudgifter, Assurancepræmier og det betydelige Rentetab af de store Kapitaler, der ville være anbragte i de to Teatre“. Og da den nysnævnte Ordførersiden havde Ordet ved anden Behandling, udtalte han bl. a.: „Jeg mener, at vi her i dette Ting handle i Teatrets velforstaaede Interesse, hvis det kunde lykkes os at overbevise Teaterledelsen om, at det er en Illusion, den har lullet sig ind i, naar den tror, at det er muligt at faa Rigsdagen til at bevilge Penge til et nyt Teater og at begejstre Rigsdagen for, at vi her i Landet for Statens Regning skulde drive to Teatre“. Jeg vil oprigtig ønske for den højtærede Konseilspræsident, at ingen anden af hans politiske Forudsætninger eller politiske Forventninger og Forhaabninger maa vise sig i den Grad at slaa fejl som denne. Thi nu, 3 Aar efter, at man umulig kunde tro, at der kunde blive alvorlig Tale om et nyt Teater, og mente, at man gjorde Teaterledelsen den allerstørste Tjeneste ved en Gang for alle at ramme en Pæl igennem den Tanke ved at sige: Det maa I aldrig vente jer, — hører man fra alle Sider, at nu staa vi overfor Tankens Realisation. Bladene ere alle enige om, at nu er der kun ganske kort Tid tilbage, inden Teatret kommer; saa snart vi bare ere komne ud over den nuværende økonomiske Misère, ere vi parate. Jeg har set i Tidenden, hvorledes man i det andet Ting ved anden Behandling har talt om den saa lykkelige Forandring, der nu er sket, om det fast vidunderlige, der er indtraadt — ja, det er jo ret en nyfødt Sol, der nu gløder nede i Tordenskjoldsgade.

Under disse Forhold at tale ud fra den tidligere Opfattelse af denne Sag vil naturligvis være kættersk, om ikke noget endnu værre. Naar jeg desuagtet har ønsket at fremsætte nogle Bemærkninger, er Grunden alene Hensynet til Fremtiden, denne Fremtid, som kommer ved Revisionsbehandlingen af denne Lov, altsaa vel i 1914. Det vilde dog maaske være urigtigt, om man til den Tid skulde kunne dokumentere ud fra Rigsdagstidenden i Aar, at man fra alle Sider og i begge Ting havde været enige om, at den indsatte Revisionsbestemmelse betyder Rigsdagens Ønske om i 1914 — hvis vor økonomiske Tilstand da er nogenlunde i Orden til den Tid — at faa forelagt Forslag om Statsdrift af to Teatre. Og det vilde dog maaske tage sig noget mærkeligt ud, om slet ingen Røst vilde lyde derimod. Jeg har ganske vist af den nu omdelte Tidende set, at der i det andet Ting har lydt en enkelt Røst i denne Retning. Det var det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen), der udtalte, at man dog ikke skal være saa sikker paa, at Tanken om endnu et Teater kan blive Genstand for Overvejelse og maaske Vedtagelse, og jeg vil i Tilslutning hertil udtale, at man skal dog endnu ikke være saa ganske sikker paa, at Omfanget og Dybtgaaendet af den formentlige almindelige Omvendelse er saa stort, som det i Øjeblikket antages at være. Derfor skal man heller ikke være saa ganske sikker paa, at det ny Teater kommer, naar denne Lov skal revideres. Navnlig skal man ikke være sikker paa, at det er de udarbejdede og de os nu ved dette Lovforslag forelagte Overslag, der ville kunne holde Begejstringen for de to Teatre i sit faste Leje. Vi lære af dette Overslag — og jeg har nævnt før, at vi maa være meget taknemmelige for, at man har givet os virkelige af Teaterdirektionen udarbejdede Overslag og faste Holdepunkter, hvoraf vi kunne se, hvad det egentlig er, vi skulle ind paa — for det første, at Teatret med Udstyr vil koste 2½ Mill. Kr., og her have vi vel Lov til at tilføje: „mindst“. Det ærede 5te kongevalgte Medlem (Hage) udtalte, at naar Udgiften er angivet til 2½ Mill., gøre vi sikrest i at regne, at den bliver 3 Millioner. (*Bramsen*: 4 Millioner! Det plejer at blive mindst 40 pCt. mere). Ja, lad os foreløbig blot regne med 3 Millioner. Der stilles os ganske vist i Udsigt, at Københavns Kommune vil yde ½ Million, og at private gode Mennesker ogsaa ville yde maaske ½ Million, men hvad angaar det sidste, antager jeg,